

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - 't Fort te KORTRIJK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Pedagogisch geheel	18705-115709
Instellingsnummer	18705
Instelling	Vrije Basisschool - 't Fort
Directeur	Toon Buyse
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
Telefoon	056-22.81.89
E-mail	tfort@kbkscholen.be
Website	www.tfort.org
Bestuur van de instelling	VZW KBK
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
Scholengemeenschap	Katholieke Basisscholen Kortrijk
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 06-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Martine BEKAERT
Teamleden	Geert ALLEMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	7
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	7
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming.....	7
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	8
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	11
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	14
4.2 Evaluatiepraktijk.....	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	18
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	19
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	19

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 't Fort werkt als één school samen met de andere Vrije Basisschool 't Fort en treedt ook zo naar buiten. Er is een ervaren administratieve directeur en de pedagogisch-didactische directeur is nieuw sinds dit schooljaar. De school ligt in het centrum van Kortrijk. Ze organiseert voor elke leeftijdsgroep twee parallelgroepen, behalve voor de oudste kleuters zijn er dit jaar nog drie groepen. De leerlingen komen vooral vanuit de nabije omgeving en ongeveer 30% spreekt thuis geen Nederlands. Het dynamische team zet zich in voor de leerlingen, zowel tijdens als na de schooltijd.

Op basis van het vooronderzoek van 21 oktober 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen na om de ontwikkelingsdoelen na te streven voor wiskundige initiatie en muzische vorming. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van de te bereiken eindtermen voor wiskunde en muzische vorming. Daarnaast peilde ze naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ze onderzocht een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelen wijst uit dat de resultaten van wiskundige initiatie/wiskunde in beide afdelingen voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Voor muzische vorming (beeld, muziek, drama, beweging en media) levert het onderzoek een gevarieerd beeld op. De kleuterafdeling streeft de onderwijsdoelen voor de verschillende onderdelen voldoende na. De leerlingen krijgen voldoende kansen om vanuit het vrije spel de verschillende muzische domeinen te verkennen, zaken uit te proberen en zich creatief te uiten. De lagere afdeling voldoet voor muzische vorming niet aan de verwachtingen van de overheid. Het onderwijsaanbod, de onderwijsorganisatie en de evaluatiepraktijk zijn te eenzijdig gericht op aspecten van beeld, muziek en media. De leerlingen krijgen te weinig kansen om zich creatief te uiten o.a. via dramatisch spel en bewegingsexpressie. Er is nog te weinig aandacht voor de opbouw van een doorlopend muzisch proces bij de leerlingen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering van de leraren en de evaluatiepraktijk van de leerlingen toont een gevarieerd beeld. Zowel op beleids- als lerarenniveau zijn er kwaliteitsvolle aanzetten rond bepaalde onderwijskundige aspecten. Het team heeft nog veel groeikansen om op een doelgerichte, stapsgewijze en ondersteunende manier de deskundigheid te bevorderen en de evaluatiepraktijk te optimaliseren.

Het algemeen beleid getuigt van een democratisch beleid met aandacht voor een participatieve besluitvorming en voor het welbevinden van de leraren en de leerlingen. Er zijn enkele aanzetten om te komen tot een gezamenlijk gedragen visie. De initiatieven om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren, staan aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving en naar de overige erkenningsvoorwaarden resulteren in gunstige adviezen. Het onderzoek van de overige regelgeving toont aan dat de school de onderzochte regelgeving respecteert met uitzondering van de leerlingenevaluatie in het schoolreglement en het overleg of de onderhandeling over de 29ste lestijd.

De kleuterafdeling krijgt een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelen. De lagere afdeling krijgt een beperkt gunstig advies omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelen voor muzische vorming. De inzet van het team en de beschikbare expertise zijn waardevolle troeven om het gesignaleerde tekort binnen de vooropstelde termijn weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod, de ontwikkelingsmaterialen en de evaluatiepraktijk ondersteunen in behoorlijke mate het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod, de ontwikkelingsmaterialen en de evaluatiepraktijk ondersteunen voldoende het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum	Het onderwijsaanbod is voldoende breed en evenwichtig om de meeste
Onderwijsaanbod	ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische
<i>Referentiekader</i>	vorming na te streven.
<i>Planning</i>	De doelenlijnen uit een onderwijsleerpakket en een bijhorende begrippenlijst
<i>Evenwichtig en volledig</i>	vormen het referentiekader voor het onderwijsaanbod van beide leergebieden.
<i>Samenhang</i>	Dit schooljaar is in de kleuterafdeling nagegaan of de doelenlijnen dekkend zijn
<i>Brede harmonische vorming</i>	voor de leerplandoelen. Er zijn nog geen afspraken gemaakt om de vastgestelde
<i>Actief leren</i>	hiaten te voorkomen in het doelgerichte aanbod en/of in het bijhorende
	leerlingvolgstelsel.
	De systematische en transparante themaplanning bevat o.a. de na te streven
	begrippen, aspecten van wiskundige initiatie en de muzische domeinen beeld,
	muziek, dramatische expressie en bewegingsexpressie. Inspiratie vanuit
	verschillende bronnen en occasioneel de inbreng van de leerlingen concretiseren
	de themaplanning.
	De graduele opbouw binnen het domein getallen is verzekerd. Meten met
	natuurlijke maateenheden en werken met stappenplannen komen minder
	frequent voor. De domeinen van het leergebied wiskunde zijn in een aantal
	groepen een leidraad voor een evenwichtige planning van activiteiten.
	Begeleide muzische activiteiten zijn overwegend productgericht waarbij o.a. het
	reproducen van versjes en liedjes centraal staan. De kleuterafdeling hecht
	bijvoorbeeld nog veel belang aan uniform en 'mooi' afgewerkt beeldend
	leerlingenwerk. Persoonlijke creativiteit, fantasie en inbreng van de leerlingen,
	exploratie en experiment krijgen vooral kansen tijdens het vrij spel en via
	activiteiten in de speelwerkplekken. Leerlingen stimuleren tot beschouwen en
	creëren, en tot verwoorden van hun denken en handelen, gebeurt occasioneel en
	fragmentarisch.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De beschikbare en gebruikte ontwikkelingsmaterialen ondersteunen voldoende het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. De kleuterafdeling gebruikt diverse remediërende en recent aangekochte ondersteunende materialen voor wiskundige initiatie. Ze hanteert de leerplannen en bronnen voor muzische vorming nauwelijks als inspiratiebron om de hoekeninrichting te verrijken of om ontwikkelingsmaterialen uit te breiden. De themaplanning, de themahoek, de leeruitstappen en de materialen die leerlingen meebrengen, stimuleren wel een werkelijkheidsgericht beleven en leren. De vernieuwde inrichting van het computerlokaal zorgt ervoor dat ook de oudste kleutergroepen kansen krijgen om bepaalde doelen rond media te bereiken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk is overwegend representatief om tot een brede beeldvorming over de bereikte leerdoelen te komen. Het observatiesysteem volgt de leerlijnen en de begrippenlijst die richtinggevend zijn voor het onderwijsaanbod. Vastgestelde hiaten in het volgsysteem, en doelenclusters voor verschillende muzische domeinen remmen een verfijnde beeldvorming van de leerlingen af.

De afdeling gebruikt genormeerde toetsen om het ontwikkelingsniveau van de oudere leerlingen op te sporen rond rekenbegrippen en enkele andere aspecten van wiskundige initiatie. Die resultaten en doelgerichte observaties leiden – in samenspraak tussen de groepsleraren en de co-teachers – tot extra begeleiding van bepaalde leerlingen. Ze leiden nauwelijks tot bijsturing en optimalisering van het onderwijsleerproces.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuterafdeling stemt de begeleiding gedeeltelijk af op de mogelijkheden van de leerlingen om de leerdoelen na te streven en te bereiken. Ze komt tot een overwegend brede beeldvorming van de leerlingen via de digitale dossiers en het volgsysteem. De relatie tussen de brede gegevensverzameling en de effectieve ontwikkelingsondersteunende en continue aanpak van de leerlingen varieert. Niettegenstaande er 30% anderstalige leerlingen zijn, zijn er weinig specifieke materialen of initiatieven om anderstalige of taalzwakke leerlingen te ondersteunen in het wiskundige en muzische leren. Toch leveren al enkele leraren en co-teachers/zorgleraren inspanningen om via pre-instructie of structurerende visualisaties de preventieve basiszorg te versterken. Leerlingbesprekingen voor leerlingen met specifieke moeilijkheden leiden intern vooral tot kortetermijnacties of tot ondersteuning door externen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het onderwijsaanbod, de onderwijsorganisatie, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding ondersteunen het bereiken van de eindtermen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het onderwijsaanbod is voldoende breed, evenwichtig en gradueel opgebouwd om de eindtermen voor wiskunde na te streven en te bereiken. De lagere afdeling volgt vrij systematisch een onderwijsleerpakket. Ze vult dit aan met afdelingseigen afspraken zoals referentiematen voor het domein meten. Kerngedachten van de eindtermen en het leerplan krijgen beperkt aandacht. De realiteit benutten, gebeurt beperkt om leerlingen te motiveren en om het wiskundige denken te stimuleren. Meten en meetcircuits starten occasioneel vanuit realistische contexten zoals bij de opdrachten in het groeiboek. De leerlingen krijgen zelden kansen om bijvoorbeeld informatie uit het groeiboek te gebruiken om geleerde begrippen, inzichten en procedures toe te passen.

Diverse werk- en groepeeringsvormen bevorderen de communicatie, de samenwerking en de harmonische vorming. De leerlingen krijgen in enkele groepen kansen om creatief en probleemoplossend om te gaan met de omringende wereld, om hun handelen en denken te verwoorden en om zelfgestuurd te leren. Dat wiskundige leren is een actief en constructief proces, en sluit aan bij de visie van de eindtermen en het leerplan.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

In alle groepen is de maximale onderwijstijd voor wiskunde geprogrammeerd, conform het leerplan. Occasioneel is er uitbreiding van de onderwijstijd door wiskundige taken soms af te werken tijdens muzische vorming. De onderwijstijd en de inschakeling van co-teachers bieden de leerlingen ruime kansen om de leerdoelen te bereiken.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De beschikbare en gebruikte leermiddelen ondersteunen het bereiken van de eindtermen en de leerplandoelen. Didactische wandplaten geven de leerlingen in de klasgroepen basiskennis, algoritmes, procedures en rekenstrategieën mee. Er is daarbij ook oog voor de integratie van een methodegebonden heuristische werkwijze om wiskundige problemen aan te pakken.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

Outputgegevens zijn in de lagere afdeling indicaties voor het bereiken van de eindtermen. Illustratief hiervoor zijn de goede resultaten op genormeerde toetsen, op externe toetsen in het zesde leerjaar en de attesten in het eerste jaar van het secundair onderwijs.

De evaluatiepraktijk is voldoende evenwichtig om tot een brede beeldvorming over de bereikte leerdoelen te komen. De lagere afdeling gebruikt voor wiskunde diverse toetsen: leerpakketgebonden toetsen, leraargebonden toetsen, een mengvorm van beiden, toetsen uit het volgsysteem en externe toetsen in het zesde leerjaar. Tegenvallende toetsresultaten leiden tot fouteninventarissen die leerlinggebonden interventies aansturen.

Losse observatiegegevens en correctie van leerlingenwerk worden gevolgd door aanvullende uitleg of feedback aan de leerlingen. In enkele groepen krijgen leerlingen geregeld kansen tot zelfevaluatie en tot reflectie over het proces en /of over het bereiken van de doelen die ze vooraf kenden. Sommige leraren plannen uitdrukkelijk een klassikale nabespreking naar aanleiding van bepaalde meetcircuits.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

De leerbegeleiding ondersteunt voldoende de leerlingen om de leerdoelen te bereiken. Observatie- en evaluatiegegevens leiden tot tempo- en niveaudifferentie. De wijze waarop de leerlingen de differentiatiematerialen uit het onderwijsleerpakket gebruiken, varieert en verschilt naargelang de leraar of het leerjaar. Een eenduidige visie is er niet. Differentiatie in de instructiefase komt zelden voor. Leerlingen die het moeilijker hebben met individuele opdrachten, krijgen aanvullende uitleg of extra ondersteuning van de groepsleraar of van de zorgleraar/co-teacher. Leerlingen die meer aankunnen krijgen extra verdiepings- of uitbreidingstaken voor wiskunde.

De tussenkomsten van de zorgleraren/co-teachers richten zich vooral op het kort op de bal spelen en/of het splitsen van de klas in twee groepen. Voor leerlingen met ernstige moeilijkheden leiden leerlingbesprekingen tot specifieke maatregelen of tot een individueel stappenplan.

Binnen de leerbegeleiding valt het op dat er veel remediërende interventies op leerlingniveau zijn. Preventieve acties zijn beperkt om een kwalitatieve basiszorg te realiseren op leerling-, leraar- en afdelingsniveau. Zo is er voor de grote groep anderstalige of taalarme leerlingen weinig aandacht voor de school- en instructietaal om wiskundige problemen te voorkomen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod, de onderwijsorganisatie en de evaluatiepraktijk zijn te eenzijdig gericht op enkele domeinen. Evenwichtig alle eindtermen doelgericht nastreven en bereiken, gebeurt niet.

Curriculum	De lagere afdeling staat aan het begin van een ontwikkelingstraject. Iedereen beseft dat het onderwijsaanbod eenzijdig en onvolledig is. Er ontbreekt een systematische aanpak om het onderwijsaanbod te vervolledigen en te verbeteren. Recente initiatieven, zoals de invoering van een onderwijsleerpakket als inspiratiebron en een beperkte inschakeling van vakleraren in sommige groepen, worden te weinig ondersteund en aangestuurd vanuit het beleid.
Onderwijsaanbod	De kerngedachten van de eindtermen, de eindtermen en de leerplannen vormen onvoldoende het referentiekader om het onderwijsaanbod evenwichtig te plannen en uit te voeren. De klemtonen in het doelgerichte aanbod liggen vooral op aspecten van de domeinen beeld en muziek. Iedereen levert inspanningen om het beschouwen te integreren in de activiteiten. Dit beschouwen verrijkt en stuurt occasioneel het muzische proces. Leraarafhankelijk krijgen leerlingen al kansen om houdingen en vaardigheden te ontwikkelen die aanzetten tot zinvoller beschouwen. Hoewel er sporen van samenhang zijn tussen drama en beweging met andere leergebieden, krijgen de leerlingen te weinig mogelijkheden om de onderwijsdoelen voor die leerdomeinen te bereiken.
<i>Referentiekader</i>	De productgerichte sturing naar vormgeving en techniek remt de zelfexpressie, de verbeelding en de creativiteit van de leerlingen. Beeld-, klank-, lichaams-, woord-, kunst- en mediataal benutten als middel om te communiceren en zich uit te drukken, krijgen te weinig kansen.
<i>Planning</i>	Toch krijgen leerlingen in bepaalde groepen al kansen om te exploreren, te experimenteren, muzisch te beschouwen en te creëren binnen verschillende muzische domeinen.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	De technische en pedagogische ICT-ondersteuning vanuit de scholengemeenschap en de schoolinterne competenties, stimuleren en motiveren om het recente leerplan media te implementeren. Hiervoor beschikt de lagere afdeling over een referentiekader om met de leerlingen de eindtermen ICT en media na te streven en te bereiken.
<i>Samenhang</i>	De leerlingen maken kennis met een bredere waaier van muzische activiteiten via musea- en filmbezoeken, schoolprojecten en –feesten, en leerjaargebonden initiatieven zoals een musical. Betekenisvolle activiteiten voor alle muzische domeinen die een brede en harmonische vorming en actief leren stimuleren, komen te beperkt voor.
Onderwijsorganisatie	De minimale geplande onderwijstijd (drie lestijden) om het doelenpakket van het leerplan te realiseren, komt in het gedrang. De schoolafpraak om wekelijks twee lestijden beeld te organiseren, maakt het onmogelijk om alle doelen voor de domeinen muziek, drama, beweging en media na te streven en te bereiken. Ook taalinitiatie Frans en het occasioneel afwerken van taal- of wiskundeactiviteiten tijdens muzische vorming, zorgen er voor dat de leerlingen te weinig kansen krijgen om zich muzisch te ontwikkelen.
<i>Onderwijstijd</i>	
Materieel beheer	De materiële uitrusting voor de verschillende domeinen voldoet om de eindtermen gericht te kunnen nastreven en te bereiken. Leerlingen experimenteren met muziekinstrumenten en musiceren vooral in activiteiten bij leraren met specifieke muzikale talenten.
Uitrusting	
<i>Leermiddelen</i>	

Recente investeringen om beeld- en geluidsopnames te maken, zetten aan om aspecten uit het leerplan media te realiseren. Dank zij de samenwerking met het oudercomité, zijn er dit jaar 27 nieuwe computers beschikbaar in het computerlokaal. De nieuwe audio-visuele leermiddelen en de specifieke deskundigheid van een aantal leraren stimuleren en motiveren teamleden om op termijn de eindtermen voor media en ICT geïntegreerd na te streven.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief

De evaluatiepraktijk is nog niet gericht op het verkrijgen van een brede beeldvorming over de bereikte onderwijsdoelen voor muzische vorming. De 'formele' evaluatie beperkt zich veelal tot het toekennen van een globaal cijfer voor beeld en muziek op de halfjaarlijkse rapporten. Voor de andere domeinen zijn er geen afspraken en is er geen evaluatie of rapportering voorzien. Toch zijn er fragmentarisch en occasioneel individuele experimenten om de evaluatiepraktijk te heroriënteren. Op het einde van muzische activiteiten blikken de leerlingen kort terug op de activiteit of tonen ze hun realisaties aan elkaar. In een aantal groepen zijn er aanzetten om observatie-instrumenten en vormen van zelfevaluatie te gebruiken bij activiteiten van beeld, muziek en/of media. In enkele groepen kennen de leerlingen vooraf de doelen en de evaluatiecriteria en/of reflecteren ze vanuit brede invalshoeken op het proces en het resultaat. Die aanzetten ondersteunen de vorderingen van de leerlingen in hun muzisch beschouwen en creëren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De evaluatiepraktijk en de gegevensverzameling rond de muzische mogelijkheden, talenten en interesses van de leerlingen zijn te minimaal om tot een relevante beeldvorming te kunnen komen. De lagere afdeling heeft er nog niet bij stilgestaan in welke mate muzische vorming een middel kan zijn om de preventieve basiszorg te versterken. Anderstalige leerlingen ruimere kansen bieden om zich via verschillende muzische talen te uiten, komt nauwelijks voor.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent de school de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van externe en interne deskundigen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling; planmatig met een duidelijk beeld van de kostprijs en zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt. Andere verbeteringen zijn gepland. Deze werkwijze toont aan dat de school proactief handelt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en de interne dienst blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat de sanitaire installaties niet volledig conform de regelgeving ingericht zijn. De school heeft echter al de eerste stappen gezet om deze situatie in de nabije toekomst te optimaliseren.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoorde en wegwerkte, de nieuwbouw- en verbouwingsplannen voor de sanitaire installaties en de aandacht voor pro-actieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	neen
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Een visie en doelen rond deskundigheidsbevordering ontwikkelen en omzetten in een procesmatige aanpak, staat nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. De ingrijpende reorganisatie dit jaar - om voor elke leeftijdsgroep twee in de plaats van drie parallelgroepen te vormen – is daarvoor illustratief. Die zorgde voor een versnelde invoering van co-teaching. Hierdoor is een goed voorbereid opstarten uitgebleven en is iedereen volgens eigen inzichten aan het experimenteren met deze organisatievorm. Voor enkele leraren is daarover nascholing geprogrammeerd in de loop van dit jaar. Wat de school met de co-teaching wil bereiken, kunnen de teamleden niet gefundeerd motiveren. Duidelijke en resultaatgerichte doelen zijn niet vooropgesteld.
- Ondersteuning** Pedagogische studiedagen, individuele nascholingen, personeelvergaderingen en andere formele en informele overlegmomenten hebben een zeker leereffect. De professionaliseringsinitiatieven rond computervaardigheden stonden de laatste jaren centraal. De kansen tot individuele nascholing benutten, varieert naargelang de interessevelden van de leraar. Sommigen volgen geregeld externe vorming die aansluit bij hun opdracht, anderen volgen zelden nascholing. Leren van en met elkaar beperkt zich overwegend tot het incidentele leren. De inschakeling van co-teachers of 'vakleraren' met specifieke competenties is weinig gericht op het verhogen van de interne deskundigheid. De zorgwerking, de klasbezoeken door de directeur(s) en de functioneringsgesprekken leiden geregeld tot tips voor de leraren. Vernieuwingen stapsgewijs aanpakken gebeurt af en toe. Na een introductie van veranderingen of nieuwe leerplannen blijft een motiverende en een systematische ondersteuning veelal uit.
- Doeltreffendheid** Gezamenlijke reflectie over de aanpak en de effecten van de diverse professionaliseringsinitiatieven gebeurt fragmentarisch en occasioneel. De summiere jaarlijkse evaluatie van het beleidsplan is weinig de aanleiding om de aanpak en de bereikte resultaten kritisch te evalueren. De meeste teamleden weten dat inhoudelijke verdieping voor muzische vorming zich opdringt. Toch is het team er niet toe gekomen doeltreffende acties te organiseren of het aangekochte onderwijsleerpakket stapsgewijs te implementeren. Ook de bevindingen van de vorige doorlichting rond muzische vorming, zijn geen aanleiding geweest om zich samen in dat leerplan te verdiepen. De doelen uit het leerplan media (en ICT) grijpen de leraren wel aan om o.a. volgens eigen inzichten doelen uit de leerlijn na te streven.
- Ontwikkeling** De prioriteiten uit het jaarlijkse beleidsplan en de bijhorende algemene doelen geven vaag aan waar de school naartoe wil. De veranderingsbereidheid van veel teamleden leidt nog niet tot ontwikkelingen die professionaliseringsinitiatieven sturen en ondersteunen. Een efficiënte vernieuwingsaanpak op beleidsniveau ontbreekt op bepaalde vlakken om op een haalbare wijze prioritaire onderwijskundige thema's uit te werken met het team en gefaseerd in te voeren in de klaspraktijk.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Binnen de school leeft er geen actuele of brede gemeenschappelijke visie op leerlingevaluatie. De evaluatiepraktijk die beschreven staat in de gevolgde leerplannen, is in de school niet richtinggevend. Vooral tradities en praktisch-organisatorische en administratieve afspraken rond observaties, toetsen, volgsystemen, leerlingbesprekingen en rapportering aan ouders sturen de evaluatiepraktijk.
- Ondersteuning** De kleuterafdeling focust op de brede ontwikkeling van de leerlingen bij het verzamelen van observatiegegevens. Ze verzamelt informatie over kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes rond de cognitieve, de psycho-motorische en dynamisch-affectieve ontwikkeling. Het evaluatiesysteem sluit aan bij de nagestreefde doelen.
De lagere afdeling heeft vooral schoolafspraken voor de evaluatie van Nederlands, Frans en wiskunde. De evaluatie van wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding en muzische vorming ligt vooral in handen van de individuele leraren. Occasioneel lassen sommige leraren een evaluatie in rond aspecten van leergebiedoverschrijdende thema's zoals sociale vaardigheden, leren leren of ICT. De samenwerking tussen parallelgroepen en de informele overlegcultuur stimuleren een aantal leraren om te experimenteren met verschillende evaluatievormen zoals online bevestigingen of doelgerichte proces- en productevaluaties met en door leerlingen.
- Doeltreffendheid** Reflectie over de aanpak van de evaluatiepraktijk gebeurt vooral informeel, fragmentarisch en occasioneel. In de lagere afdeling zijn bijvoorbeeld de puntenrapporten voor muzische vorming aanleiding tot reflectie over de evaluatiepraktijk voor dat leergebied.
Analyse en reflectie over de resultaten van externe toetsen in het zesde leerjaar, hebben in het verleden geleid tot bijsturing van o.a. de didactische aanpak rond meten en de invoering van meetcircuits.
Recent zijn enkele tegenvallende resultaten aanleiding om explicieter stil te staan bij de betreffende doelen voor wiskunde. Het valt op dat betrokkenen de oorzaken van die resultaten toeschrijven aan de anderstaligheid van leerlingen. Terugblikken op de pedagogisch-didactische aanpak komt in zekere mate voor. De aanpak borgen die leidt tot de opvallend positieve resultaten, komt niet voor bij de reflecties.
- Ontwikkeling** Er zijn geen gemeenschappelijke initiatieven geprogrammeerd om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. Wel leveren individuele leraren in de lagere afdeling inspanningen om de evaluatiepraktijk te verrijken. Sommigen bepalen vooraf bepaalde evaluatiecriteria bijvoorbeeld voor muzische vorming en lichamelijke opvoeding. Hier en daar zijn er ook waardevolle aanzetten tot proces- en productevaluatie met en door leerlingen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De Vrije Basisschool 't Fort werkt in de praktijk als één school samen met de andere Vrije Basisschool 't Fort en treedt ook zo naar buiten. De directeur van deze school staat in voor het pedagogisch-didactische beleid en de directeur van de andere school voor het administratieve beleid. De pedagogisch-didactische directeur is nieuw in de school sinds dit schooljaar. De administratieve directeur heeft jarenlange ervaring in deze opdracht en volgt het onderwijskundige beleid in mindere mate. Het directieteam wil een democratisch beleid voeren en vindt het welbevinden van de leraren en de leerlingen belangrijk. De pedagogisch-didactische directeur wil onderwijskundige vernieuwingen vooral vanuit initiatieven van de leraren laten groeien. De samenwerking binnen de scholengemeenschap, de inbreng van de ICT-coördinatoren, de interne taakverdelingen tussen de twee zorgcoördinatoren en de samenwerking tussen de leraren lichamelijke opvoeding ondersteunen het gevoerde beleid.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project van de school stelt o.a. de harmonische ontwikkeling van de totale persoon centraal. Er leven intern verschillende percepties van de mate waarin de school erin slaagt de ontwikkelingsdoelen evenwichtig en volledig na te streven en de eindtermen te bereiken. Nederlands, wiskunde en in de lagere afdeling Frans krijgen ruime aandacht in het aanbod. Zowel tijdens als buiten de lessen is er een ruim aanbod rond lichamelijke opvoeding. Doelen voor de andere leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's worden doorheen de school- en klaspraktijk (vooral in de lagere afdeling) veel minder evenwichtig nagestreefd. Een aantal leraren is zich daarvan bewust en wil daar graag verandering in aanbrengen. Het zorgteam heeft een vernieuwde zorgvisie ontwikkeld, gebaseerd op de stappen van het zorgcontinuüm. De introductie en de communicatie rond die visie met het hele team, staan nog in een beginstadium.
- Besluitvorming** Het team neemt diverse initiatieven om informatie intern en met externen uit te wisselen en om tot beslissingen te komen. Het leiderschap streeft consensus na en last af en toe een stemming in tijdens personeelsvergaderingen om tot democratisch gedragen afspraken te kunnen komen. Eenduidige praktische, organisatorische, administratieve en vormelijke afspraken die de school- en klaswerking ondersteunen, staan veelal centraal bij de besluitvorming. De ontwikkelingsdoelen, de eindtermen, de leerplannen en de bijhorende kerngedachten, komen te beperkt aan bod om de achterliggende visies te concretiseren en te integreren in de schooleigen werking.

Kwaliteitszorg	De school verzamelt verschillende soorten outputgegevens. Zo is er onder impuls van de scholengemeenschap enkele jaren terug een externe bevraging van ouders en leraren geweest. De resultaten daarvan hebben niet geleid tot verdere acties. De school doet weinig met de verzamelde resultaten van de leerlingen in het eerste jaar secundair onderwijs. Testresultaten van leerlingen in het eerste leerjaar van de lagere afdeling, bekijkt de school niet als een effectmeting van het kleuteronderwijs. Een beperkte groep teamleden analyseert en bespreekt de leerresultaten op externe toetsen in het zesde leerjaar. Dat overleg leidt tot enkele bijstellingen in het aanbod. Andere beschikbare evaluatiegegevens zoals voor Frans en wereldoriëntatie zijn nog geen onderwerp van analyse om de schoolwerking te optimaliseren. De schoolleiding heeft de intentie om op een systematische wijze haar kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Tijdens personeelsvergaderingen worden geregeld bepaalde aspecten van de werking geëvalueerd. De effecten van acties en bijstellingen krijgen zelden expliciete aandacht.
GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft in zekere mate een visie op het zorg- en gelijkonderwijskansenbeleid. Het team organiseert dit beleid eerder vanuit acties dan vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, komen nog te weinig vanuit duidelijk vooropgestelde doelen. Er is aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen daarvan op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op leerlingenniveau. Dit gebeurt in mindere mate op leerkrachten- en schoolniveau. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Inbreuken op de regelgeving	Het schoolreglement bevat geen afspraken rond leerlingenevaluatie. De school heeft niet overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over de 29ste lestijd.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De duidelijke samenhang tussen de planning van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk, ondersteunen de begeleiding en de brede beeldvorming van de leerlingen in de kleuterafdeling.
- De lagere afdeling levert inspanningen om leerlingen met concreet materiaal te laten meten.
- De foutenanalyses van wiskunde-evaluaties leiden tot extra leerlingbegeleiding in beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een jaarlijks beleidsplan bevat een afbakening van prioritaire werk- en vernieuwingspunten.
- Een aantal leraren neemt initiatieven om evaluatiecriteria af te bakenen en vormen van zelfevaluatie door leerlingen te introduceren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid kenmerkt zich door een democratische aanpak en een participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan het leerplan muzische vorming als referentiekader gebruiken om het proces van beschouwen en creëren sterker toe te passen.
- De lagere afdeling kan het realiteitsgebonden, actief en probleemoplossend leren versterken in het wiskundeonderwijs.
- De leerbegeleiding en de zorginitiatieven kunnen sterker inzetten op het preventieve handelen en daarbij meer rekening houden met taalarme en anderstalige leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De deskundigheidsbevordering kan op een doelgerichte, stapsgewijze en ondersteunende manier worden aangepakt op school- en lerarenniveau.
- Het team kan een brede en evenwichtige evaluatiepraktijk realiseren die aandacht schenkt aan alle leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid kan initiatieven nemen om een gezamenlijk gedragen visie te ontwikkelen die inspirerend werkt en die inspanningen doelgericht stuurt.
- Het beleid kan initiatieven nemen om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling moet voor muzische vorming de eindtermen realiseren en het leerplan toepassen. Ze moet de onderwijsdoelen voor alle domeinen van muzische vorming evenwichtig nastreven en bereiken.

Wat betreft de regelgeving

- In het schoolreglement moeten de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen. Afspraken in verband met leerlingenevaluatie zijn niet opgenomen. (Decreet BaO art. 37)
- De school moet overleggen of onderhandelen in het lokaal comité over de 29ste lestijd. (Decreet BaO art. 48)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Martine BEKAERT de inspecteur-verslaggever	Toon Buyse de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	